

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1157/14-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola a mateřská škola Rájec – Jestřebí, okres Blansko
Sídlo	Školní 446, 679 02 Rájec - Jestřebí
E-mail školy	zs-rajec@zs-rajec.cz
IČO	62073036
Identifikátor	600106314
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Jaroslavem Brázdou, ředitelem školy
Zřizovatel	Město Rájec - Jestřebí
Místo inspekční činnosti	Rájec – Jestřebí, Školní 446 a 602, 9. května 232
Termín inspekční činnosti	14. – 16. říjen 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Rájec-Jestřebí, okres Blansko (dále škola) vykonávala činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále ŠD), školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Škola se profiluje uplatňováním prvků daltonského plánu na I. stupni ZŠ a projektovým vyučováním na II. stupni ZŠ. Je členem Asociace českých daltonských škol a mezinárodní asociace Dalton international.

Vzdělávání v ZŠ probíhalo podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem „Daltonská škola pro život“ a v MŠ podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „Příroda - náš kamarád“, který je platný od 1. září 2008.

V době inspekce se v 18 třídách ZŠ vzdělávalo 359 žáků z toho 8 cizinců. Kromě místních navštěvovali školu také žáci ze spádových obcí (26 %). Pro žáky z Jestřebí, zajistil zřizovatel školní autobus. V letošním školním roce došlo poprvé za posledních pět let k mírnému navýšení počtu žáků. Činnost ŠD probíhala ve dvou odděleních. Na škole pracovalo školní poradenské pracoviště (dále ŠPP), které v době inspekce evidovalo 71 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 2 z nich byli vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

MŠ měla 5 věkově smíšených tříd na dvou místech poskytovaného předškolního vzdělávání (4 třídy na ulici Školní a 1 třída na ulici 9. května). Z celkového počtu 135 přijatých dětí vzdělávala 13, které v době inspekce nedovršily tří let, 48 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z nichž 8 mělo její odklad. MŠ poskytovala vzdělávání 1 dítěti se SVP formou individuální integrace. V odpoledních hodinách organizovala škola pro děti kroužek seznamování s angličtinou, vedený externím pracovníkem. Základní měsíční výše úplaty za předškolní vzdělávání činila 240 Kč, 1 dítě bylo od úplaty osvobozeno. Provoz na ulici Školní byl od 6:00 do 16:00 hodin, na ulici 9. května od 6:30 do 16:00 hodin.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy, který školu řídí od roku 1991, splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon ředitelské funkce. Od poslední inspekce v roce 2009 provedl změny v organizační struktuře školy. Zrušil místo jedné zástupkyně a pověřil jednu učitelku MŠ jejím vedením (dále vedoucí učitelka). Přenesl na ni většinu kompetencí a s tím související zodpovědnost za vzdělávací proces na obou pracovištích MŠ. Tím, že jí nesnížil přímou míru vyučovací povinnosti, neumožnil jí, aby mohla v potřebném rozsahu plnit úkoly, které s tím souvisely. Zpracoval Koncepti dalšího rozvoje školy do roku 2015, kterou postupně se všemi pracovníky naplňoval. Nejlépe se mu to dařilo v oblasti materiálního vybavení MŠ i ZŠ. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy se scházela pravidelně, odděleně v ZŠ a MŠ. Projednávala sice zásadní dokumenty školy a výsledky vzdělávání dětí a žáků, větší pozornost však věnovala organizačním záležitostem než pedagogické problematice. Kontrolní a hospitační činnost byla ve škole neúčinná. Prováděla ji zejména zástupkyně ředitele, která je zároveň koordinátorkou ŠVP ZV. Vzhledem k jejímu pracovnímu vytížení byly tyto kontroly a především hospitace v ZŠ spíše orientační. Kontrolu směrem k provozu MŠ prováděla pouze 2x ročně, vedoucí učitelka hospitovala pravidelně. Jejich kontroly nepřinášely pedagogům potřebné informace pro zkvalitnění průběhu a organizace vzdělávání (např. přímá pedagogická činnost učitelek MŠ nebyla nastavena v souladu s režimem dne - pobyt venku začínal od 9:30 hodin a příchod učitelek od 10 hodin).

Dokumentace školy byla vedena přehledně. V průběhu inspekce byl doplněn školní řád MŠ o povinnosti dětí a písemné dohody se zákonnými zástupci dětí o docházce do MŠ. Ve školním řádu ZŠ škola doplnila podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů žáků s pedagogickými pracovníky a další formální a obsahové nepřesnosti. ŠVP PV a ŠVP ZV obsahovaly zásadní nedostatky, k jejichž odstranění musí škola přijmout opatření. Ředitel školy spolupracoval se školskou radou a umožňoval jí přístup k informacím o škole, zejména k její dokumentaci. Aktivně se zapojoval do činnosti školního parlamentu, vstřícně reagoval na připomínky a přání jeho členů. Zodpovědně přistupoval k upozorněním či stížnostem zákonných zástupců.

Pro realizaci školních vzdělávacích programů měla škola velmi dobré personální obsazení. Z 28 pedagogických pracovníků ZŠ nesplňovala pedagogickou způsobilost pro činnost, kterou vykonávala, 1 učitelka, která si vzdělání studiem doplňovala. Výchovná poradkyně, speciální pedagožka a školní metodik prevence získali studiem kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností. Z 10 pedagogických pracovníků MŠ, odbornou kvalifikaci nesplňovala jen 1. Jedna učitelka měla vysokoškolské vzdělání a 3 byly začínající. Podpora začínajících učitelek v MŠ byla dobře zajištěna tím, že každá pracovala ve třídě vždy se zkušenou učitelkou, využívaly vzájemné hospitace a konzultace s kolegyněmi. Ředitel školy zajistil kvalifikovanou asistentku pedagoga ve třídě s dítětem se SVP. Využíváním celých pracovních úvazků v MŠ, odborného potenciálu učitelů v ZŠ a skladbou jejich úvazků vytvořil dobré předpoklady pro kvalitní vzdělávání. Současné složení a věková struktura pedagogického sboru byly vyvážené. Ředitel školy a vedoucí učitelka vypracovali plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), ve kterých zohledňovali potřeby a finanční možnosti školy. Nebyli však důslední při rovnoměrném a cíleném zapojování všech pedagogů do DVPP. To negativně ovlivnilo kvalitu vzdělávacího procesu v MŠ i ZŠ. Vzdělávání umožňovali především těm, kteří o ně měli zájem. Naopak příkladné bylo zapojení některých učitelek do kurzů anglického jazyka, což se pozitivně odrazilo využíváním vhodných metod v hospitovaných hodinách. V loňském a letošním školním roce je DVPP cíleně zaměřeno zejména na vzdělávání pro vedoucí pracovníky, práci výchovného poradce a metodika prevence, daltonskou metodu a vedení třídnických hodin.

Poradenskou činnost ve škole zajišťovalo ŠPP, které tvořila výchovná poradkyně, školní speciální pedagožka a školní metodik prevence. Tvořili aktivní a spolupracující tým, který se pravidelně scházel, řešil aktuální problémy a zabýval se předcházením rizik, která mohou negativně ovlivňovat průběh vzdělávání. Výchovná poradkyně koordinovala práci ŠPP a poskytovala pomoc zejména v oblasti kariérového poradenství. Školní speciální pedagožka pečlivě a přehledně vedla dokumentaci žáků se SVP. Její práce byla velmi přínosná zejména v tom, že se závěry vyšetření seznamovala pedagogy, podílela se na vypracování IVP, poskytovala poradenskou pomoc pedagogům i zákonným zástupcům, což zvyšovalo účinnost poskytované péče těmto žákům. V letošním školním roce měla v péči 30 žáků se SVP. Jednalo se převážně o žáky s poruchami učení nebo chování. Na základě doporučení školských poradenských zařízení jim poskytovala odbornou speciálně-pedagogickou podporu formou individuální nebo skupinové práce. Zaměřovala se při ní na odlišné vzdělávací potřeby žáků, vycházela vstřícně s aktuálními potřebami učitelů a zákonných zástupců. Napomáhala při naplňování Minimálního preventivního programu. V případě potřeby diagnostikovala vztahy ve třídě a následně s kolektivem pracovala v třídnických hodinách. Školní metodik prevence účinně spolupracoval s ostatními pedagogickými pracovníky při organizování různých činností pro předcházení projevů nežádoucího chování, vyhledával vhodné aktivity a projekty. V loňském školním roce ŠPP šetřilo případy šikany a záškoláctví. V několika případech spolupracovalo s orgánem sociálně-

právní ochrany dětí (dále OSPOD). Nastavený systém v oblasti projevů nežádoucího chování dětí a žáků byl funkční.

Materiální podmínky pro vzdělávání dětí i žáků škola neustále zkvalitňovala. Ve všech kmenových učebnách ZŠ byl výškově stavitelný nábytek a učebny, zejména na I. stupni, byly esteticky vyzdobené. Jistým nedostatkem bylo, že třídy ve třetím poschodí byly malé, chyběl v nich prostor pro relaxaci a učitelům omezovaly možnost využívat rozmanité formy a metody při vzdělávání. Odborné učebny byly postupně vybavovány prezentační technikou, interaktivními tabulemi a počítači. K výuce tělesné výchovy sloužila moderní tělocvična a rozsáhlý venkovní sportovní areál s umělými povrchy. V době inspekce byly v budově ZŠ nově zrekonstruované místnosti, které by po vybavení měly sloužit k výuce fyziky, informatiky, dílen, výtvarné výchovy a keramiky a v tělocvičně byly nainstalovány nové sklopné koše. K podpoře environmentální výchovy škola zajistila kontejnery na třídění odpadu, částečně přebudovala školní zahradu s altánem a jezírkiem.

Prostory MŠ byly pro vzdělávání promyšleně využity. Třída na ulici 9. května je umístěna v jednopodlažní budově, třídy na ulici Školní sídlí v pavilonové dvoupodlažní budově v klidné části města. Její výhodou jsou samostatné vchody vždy pro dvě třídy, vlastní prádelna a školní jídelna. K oběma objektům přiléhají školní zahrady účelně vybavené pro pohybové a rekreační aktivity dětí. Všechny třídy poskytovaly dětem maximální prostor pro hru, soukromí, spontánní pohyb a nejrůznější vzdělávací činnosti. Předností obou MŠ byly stabilní ložnice. Díky nim měly děti možnost nechat si hru rozehranou a později v ní pokračovat. Tvořivost a fantazii dětí podporovalo odpovídající množství rozmanitých hraček a pomůcek, přírodních materiálů, dětské literatury a encyklopedií. Hrací koutky umožňovaly dostatek podnětů k námětovým hrám. Pro rozvoj pohybových dovedností byly třídy vybaveny různorodým tělovýchovným nářadím a náčiním. Většina nábytku k ukládání hraček byla otevřená a děti si mohly vše samostatně brát. Dětský sedací nábytek zohledňoval různou výšku dětí. Příjemné prostředí všech místností umocňovala bohatá výzdoba dětskými pracemi.

Oblastí zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí a žáků se škola pravidelně zabývala. Nastavila pravidla jak ve školních řádech, směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany tak i v další dokumentaci. Děti a žáky učitelé opakovaně poučovali o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví. K drobnějším úrazům docházelo zejména v hodinách tělesné výchovy a v době přestávek. V průběhu inspekční činnosti ředitel odstranil nedostatky, na které byl upozorněn – z tělocvičny nechal odstranit nezajištěné fotbalové branky, v prostorách školního hřiště vyvěsil řád a doplnil kryty do zásuvek ve třídách.

Organizace vzdělávání v ZŠ vycházela z platných právních předpisů. Řídila se vypracovanými rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky, které korespondovaly s učebním plánem ŠVP ZV. Výjimku tvořil počet hodin anglického jazyka ve třetím ročníku. Škola zařadila pouze dvě hodiny týdně, což bylo v rozporu se stanoveným počtem tří hodin daných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). Ředitel školy přijal okamžité opatření a tento nedostatek napravil. Opatření přijal také na základě stížnosti zákonného zástupce na naplňování učiva zeměpisu ve třídě VII. B ve školním roce 2013/2014. Stanovil, že neprobrané učivo Střední Amerika bude zařazeno do výuky v průběhu prvního pololetí školního roku 2014/2015. Počty vyučovacích hodin v jednom sledu, délky přestávek, počty žáků ve třídách a skupinách škola dodržela. Z organizačních důvodů (dojíždějící žáci) stanovil ředitel začátek vyučování na 7:55 h a polední přestávku zkrátil na 30 minut.

Škola využívala v posledních třech letech prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvku na provoz od zřizovatele a v roce 2011 také tři účelové dotace ze státního rozpočtu. V rámci programu „EU peníze školám“ získala finanční prostředky na projekt

Nejen rozumět, ale i komunikovat zaměřený na podporu individuálního přístupu při vzdělávání žáků. V roce 2013 škola realizovala projekt Školní zahrada (240 tis. Kč) a v roce 2014 projekt Modernizace odborných učeben na ZŠ a MŠ Rájec-Jestřebí (2,8 mil. Kč). Vlastním příjmem školy byly úplaty zákonných zástupců za předškolní vzdělávání v MŠ, ŠD a stravné. Na vybudování nové školní zahrady přispěli kromě školy (investiční fond školy, tržby z vánočního jarmarku a za sběr hliníku) také zřizovatel, sdružení rodičů a sponzorskými dary podnikatelské subjekty. Ke zlepšování podmínek při vzdělávání dětí a žáků přispívaly prostředky z hospodářské činnosti (stravování cizích strávníků, pronájem tělocvičny, tržby školního bufetu). Finanční prostředky umožňovaly škole pokrýt náklady na vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Podmínky pro vzdělávání dětí a žáků umožňovaly naplňování školních vzdělávacích programů na běžné úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Při přijímání dětí a žáků postupovala škola v souladu s právními předpisy a zajišťovala všem rovné příležitosti ke vzdělávání. O své vzdělávací nabídce vhodně informovala prostřednictvím webových stránek školy, organizováním různých akcí a setkáváním s rodiči dětí a žáků. Nezastupitelné místo v této oblasti měl školní časopis Trhák, který na škole vychází nepřetržitě 22 roků a poskytuje pohled na činnost školy očima žáků a pedagogů. Matrika školy byla vedena v papírové a elektronické podobě a obsahovala všechny požadované údaje.

Realizovaný ŠVP ZV nebyl zpracován v souladu s RVP ZV. V kapitole Vzdělávání žáků se SVP nebyla uvedena specifika vzdělávání žáků s různými druhy zdravotního postižení a zdravotního znevýhodnění. Škola nedodržela týdenní časovou dotaci cizího jazyka ve 3. ročníku. Kapitola Hodnocení výsledků vzdělávání žáků neobsahovala způsoby a kritéria hodnocení. Očekávané výstupy ve vzdělávacích oborech německý jazyk, přírodopis, dějepis a zeměpis neodpovídaly úpravě RVP ZV k 1. září 2013. Disponibilní časovou dotaci škola použila na 1. stupni především k posílení výuky českého jazyka a matematiky a na 2. stupni matematiky a vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví a Člověk a příroda. Některé z hlavních cílů ŠVP ZV, vybudování klidného prostředí bez stresu a strachu a vedení žáků k samostatnosti, zodpovědnosti a plnění svých povinností, se škole dařilo naplňovat. Vzdělávání probíhalo v příjemné a vstřícné atmosféře, podpořené partnerskými vztahy mezi pedagogy a žáky i mezi žáky navzájem. Ti respektovali osobnost učitele, přirozeně dodržovali pravidla chování a slušnosti. Jejich aktivitu výrazně podporovala promyšlená motivace.

Na 1. stupni byli žáci motivováni propojováním se zkušenostmi ze života a souvislostmi s jinými předměty. K řešení problémů přistupovali zodpovědně a se zájmem. V opakovaném učivu se dobře orientovali, při zavádění nového učiva uplatňovali velmi dobré znalosti a přicházeli se zajímavými podněty, na které učitelé konstruktivně reagovali. Při samostatném plnění úkolů se s důvěrou obraceli k učitelům o pomoc. Žáci většinou pracovali pouze s učebnicemi a pracovními sešity, ojediněle s nakopírovanými materiály. Další učební nebo demonstrační pomůcky k podpoře názornosti učitelé používali málo, didaktickou a výpočetní techniku jen výjimečně. Se žáky se SVP individuálně nepracovali, většinou si jen ověřili, zda pochopili zadané učivo. Do výuky nezařazovali kooperativní nebo skupinové formy práce. V důsledku toho neměli žáci dostatek příležitostí ke vzájemné komunikaci a spolupráci, přestože škola na tento cíl klade důraz ve svém ŠVP ZV v souvislosti s daltonskou metodou. V závěrečném shrnutí na konci vyučovacích hodin učitelé práci žáků zhodnotili, ale nevedli je k sebehodnocení

nebo vzájemnému hodnocení. V prostorově malých třídách učitelé málo zařazovali psychohygienické chvílky pro relaxaci žáků.

Na 2. stupni výuka probíhala tradiční méně účinnou frontální formou, někdy byla vhodně doplněná prací žáků ve dvojicích. Učitelé často zařazovali samostatnou práci, při které se individuálně věnovali zejména žákům se SVP. Činnosti a úkoly vzhledem k jejich možnostem ale diferencovali minimálně. V hodinách, kde byl přítomný asistent pedagoga, byla jeho pomoc těmto žákům účinná. Žáci velmi dobře rozuměli pokynům a otázkám učitelů a vhodně na ně reagovali. Pracovali především s učebnicemi, pracovními sešity, pracovními texty, někdy s připravenými přírodninami a dalšími učebními pomůckami a nakopírovanými materiály. Učitelé k zefektivnění výuky občas využili audiovizuální techniku. V přírodovědných předmětech k podpoře názornosti využívali dataprojektory. Vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy, dodržovali zásadu spojení vzdělávání s praxí, nové učivo vyvozovali za pomoci žáků v návaznosti na jejich znalosti, zkušenosti a dovednosti. Většinou využívali průběžné hodnocení, které bylo pozitivní a pro žáky motivující. Žáky klasifikovali objektivně a svoje hodnocení zdůvodňovali. Velmi dobře jim poskytovali zpětnou vazbu a důsledně pracovali s chybou. Vedli je ke zdůvodňování svých řešení. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků uplatňovali minimálně. Vyučujícím se nedařilo zařazovat shrnutí probraného učiva na konci hodin, protože jejich průběh nebyl efektivně rozvržen.

Žáci byli vedeni k rozvoji matematické, čtenářské, přírodovědné gramotnosti a schopnosti komunikovat v cizích jazycích. Výuka v anglickém jazyce byla cíleně zaměřena na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj řečových dovedností a upevňování pravidel správné výslovnosti. Učitelé žáky podněcovali k logickému uvažování a hledání vztahů mezi jevy. Učili je být zodpovědní, samostatní a sledovat události kolem sebe. Žáci si postupně osvojovali základy všech klíčových kompetencí, především kompetencí k učení, k řešení problémů, pracovních a personálních. Větší pozornost je třeba zaměřit na komunikativní a sociální kompetence.

Platný ŠVP PV neobsahoval aktuální informace o MŠ. V okruhu obecná charakteristika nebyly uvedeny údaje vypovídající o lokalitě a okolí budovy na ulici 9. května. Žádná z podmínek vzdělávání neuváděla, co je třeba k zajištění zdraví a bezpečnosti dětí a ke zvyšování efektivity vzdělávání upravit, zlepšit či vytvořit. V charakteristice vzdělávacího programu chyběla informace o tom, jakým způsobem MŠ naplňuje svoje záměry a jaké metody a formy při vzdělávání dětí uplatňuje. Vzdělávací obsah byl neúplný, integrované bloky nezajišťovaly rozvoj všech kompetencí dětí předškolního věku a směřovaly k plnění pouze vybraných dílčích cílů. Neobsahovaly okruhy činností a nebylo zřejmé, jak budou realizovány ve třídách. Oblasti v popsáném evaluačním plánu netvořily komplexní systém hodnocení, většinou nebyly uvedeny prostředky (metody a techniky) a zcela chyběl časový plán a odpovědnost pedagogů.

Organizace vzdělávání respektovala základní psychohygienické zásady. Zdravý vývoj dětí podporovalo dodržování intervalů mezi jídly, vyvážená skladba jídelníčku i dostatek spontánního pohybu. Pitný režim byl dětem volně dostupný, ale v některých třídách méně využívaný. Krácena byla doba pobytu dětí venku. Nevhodně do ní byly zařazeny sebeobslužné a hygienické činnosti a také každotýdenní příprava nejstarších dětí na vstup do základní školy. Organizace při obědě nebyla promyšlená, málo podporovala plynulost a sebeobsluhu dětí. Také přechod k odpočinku výrazně narušovaly prostoje v důsledku vzájemného čekání dětí na sebe. Formálně nastavené uspořádání odpoledne umožňovalo respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku. Učitelky toho však nevyužívaly důsledně a nechávaly nespící děti na lehátku zbytečně dlouho.

Přestože stanovený denní režim v dopoledních hodinách umožňoval plynulé přechody mezi spontánními a řízenými činnostmi, realizace ve třídách vycházela z pevného

uspořádání rozděleného na ranní hry a řízené činnosti, které byly z hlediska psychohygieny občas velmi dlouhé. Plánování ve třídách málo zohledňovalo skutečné potřeby, prožitky a zkušenosti dětí. Nabídka dopoledních činností nezajišťovala individualizované vzdělávání, omezovala se převážně na jednu činnost, společnou všem dětem. Její realizace byla založena více na vnější motivaci a vedení dětí, než na prožitkovém učení a účinných metodách a formách práce. Děti měly málo příležitostí pro vlastní rozhodování, aktivitu a tvořivost. Pedagogické působení se zaměřovalo více na zapojování dětí do činností a podporu sociálních dovedností, než na cílené rozvíjení znalostí a dovedností v přirozených logických souvislostech. Děti během dne hračky několikrát zbytečně uklízely a v některých třídách hrála v průběhu dopoledne hudba, což děti rušilo a zvyšovalo hlučnost. U nejstarších dětí bylo vzdělávání zaměřeno na plnění úkolů, méně na podporu jejich zvědavosti a schopnosti samostatně řešit úkol nebo vzniklou situaci. K sebehodnocení byly vedeny málo. Otevřený, vstřícný přístup učitelek a uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí vytvářely ve třídách příjemnou atmosféru a bezpečné sociální prostředí pro vzdělávání. Podporovalo je také věkově smíšené složení tříd, které přirozeně umožňovalo spontánní sociální učení nápodobou, posilovalo sebedůvěru dětí a vztahy mezi nimi.

Pozitivem v oblasti zajištění rovných příležitostí ke vzdělávání byla otevřenost školy k integraci dětí se zdravotním postižením do MŠ. Pro integrované dítě s poruchou autistického spektra zabezpečila odpovídající péči. Při vytváření jeho IVP systematicky spolupracovala se školským poradenským zařízením a zajistila podporu asistentky pedagoga. Ta v souladu s IVP a na základě průběžného zaznamenávání a vyhodnocování dosahovaných pokroků volila odpovídající vzdělávací strategie k systematickému rozvoji jeho dovedností. Při vzdělávání používala účinnou motivaci a citlivě reagovala na jeho kolísající pozornost a unavitelnost.

V posuzované oblasti převažoval běžný stav.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňovaly partnerské vztahy školy. Ředitel školy hodnotil spolupráci se zřizovatelem a školskou radou jako oboustranně vstřícnou a účelnou. Tradiční a pro žáky motivující bylo předávání Ceny starosty města Rájce-Jestřebí pro nejlepšího absolventa školy. Při škole působí Občanské sdružení rodičů při ZŠ a MŠ Rájec-Jestřebí, které se podílí na životě školy a finančně přispívá na školní akce (např. divadelní představení, autobus na hory a adaptační pobyty). Spolupráce se zákonnými zástupci byla standardní. Škola aktivně spolupracuje s okolními základními a mateřskými školami. Každoročně ve spolupráci se základními školami v Doubravici nad Svitavou a Ráječku pořádají společné sportovní akce, vytváří a vyhodnocují srovnávací písemné práce z matematiky a českého jazyka žáků 5. ročníku. Škola kladně hodnotila poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům školskými poradenskými zařízeními v Blansku a Boskovicích a OSPOD. K podoře čtenářství učitelé s žáky pravidelně navštěvovali městskou knihovnu. Úspěchy žáků ve sportovních soutěžích byly podpořeny i spoluprací se sportovními oddíly města.

ZŠ průběžně sledovala výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím běžných interních nástrojů (čtvrtletní a pololetní prověrky). Individuální i skupinové výsledky žáků sledovala a analyzovala, a to především na jednáních pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí, ale opatřeními k jejich zlepšení se dostatečně nezabývala. Škola se v posledních letech potýkala s úbytkem žáků 8. ročníku zapříčiněného jejich odchodem na šestileté gymnázium, což mělo vliv na výsledky vzdělávání v posledních dvou ročnících

základního vzdělávání. V případě neúspěšnosti žáků učitelé úzce spolupracovali se školní speciální pedagožkou a se zákonnými zástupci. V loňském roce neprospěl jeden žák. O výsledcích vzdělávání svých dětí byli zákonní zástupci informováni zápisy v žákovských knížkách a na třídních schůzkách. Úspěšnost žáků škola sledovala i na základě umístění v různých soutěžích a olympiádách. V loňském školním roce byli žáci úspěšní v recitačních, literárních a sportovních (stolní tenis, florbal, Pohár rozhlasu) soutěžích. Celkové výsledky vzdělávání ředitel prezentoval ve výroční zprávě.

MŠ nevyhodnocovala celkové výsledky vzdělávání, ale prováděla pouze hodnocení realizovaných tematických částí bez hlubší analýzy a jasně stanovených závěrů pro zkvalitňování vzdělávání. Záznamy o dětech vedla nedostatečně, nepostihovaly všechny oblasti důležité pro sledování a vyhodnocování individuálních pokroků dětí. Získané informace učitelky neanalyzovaly a nevyužívaly pro cílenou podporu jejich rozvoje.

Děti dosahovaly standardní výsledky při vytváření základů klíčových kompetencí a v rozvoji jednotlivých gramotností. Při činnostech prokazovaly úroveň poznatků a dovedností, která odpovídala jejich věku. Komunikovaly mezi sebou bez zábran, k sobě byly ohleduplné a chovaly se přirozeně. Méně zvládaly samostatné řešení problémů a domluvit se při práci ve skupině. Chápaly změny v přírodě, některé starší děti měly informace o příčinách jejich vzniku. Rozlišovaly základní grafické tvary, poznávaly některá písmena a číslice. Byly obratné, v některých třídách vědomě napodobovaly jednoduché pohyby podle vzoru. Dobře měly upevněné hygienické návyky, zdvořilostní méně. Vcelku samostatně byly v sebeobslužných činnostech, přesto je mnohdy dospělí obsluhovali. Úroveň stolování z hlediska estetiky i kultury (držení lžice a používání příborů) byla nízká. Děti nejstarší věkové skupiny standardně zvládaly dovednosti související s nástupem do základní školy. Ochotně plnily úkoly, ne všechny zvládaly správné držení tužky.

Výsledky vzdělávání dětí a žáků byly celkově na standardní úrovni.

Závěry

- a) K silným stránkám školy patřily příznivé klima při vzdělávání, velmi dobré podmínky pro výuku přírodovědných předmětů, práce ŠPP, aktivní vyhledávání finančních prostředků na zkvalitňování materiálních podmínek, otevřenost k integraci dětí se ŠVP, kvalitní prostorové uspořádání a materiální vybavení MŠ, dobré výsledky v sociální gramotnosti dětí a začleňování školy do života obce.***
- b) V průběhu inspekční činnosti byly dopracovány školní řády MŠ a ZŠ, písemné dohody se zákonnými zástupci o docházce dítěte do MŠ, upraven rozvrh žáků 3. ročníku, odstraněny branky z tělocvičny a vyvěšeny řády školního hřiště.***
- c) Zásadním, na místě neodstranitelným nedostatkem, byl nesoulad ŠVP PV a ŠVP ZV s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.***
- d) Slabou stránkou v činnosti školy byla malá účinnost kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, v ZŠ nedostatečná podpora aktivního učení žáků a využívání kooperativních forem práce, v MŠ neprovázanost spontánních a řízených činností, organizace ve třídách během oběda, obsah, vedení a využívání záznamů o dětech.***
- e) Ke zlepšení činnosti školy Česká školní inspekce doporučuje:***

- *V řízení školy věnovat větší pozornost kontrolní a hospitační činnosti, DVPP a zapojování zaměstnanců do řízení školy.*
- *Při výuce v ZŠ se zaměřit na důslednější zohledňování individuálních potřeb žáků, zařazovat aktivizující postupy a kooperativní metody práce, využívat prezentační techniku a rozvíjet dovednosti sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.*
- *Využívat záznamy o dětech pro individualizaci předškolního vzdělávání.*

f) *Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2009 došlo:*

- *Ke změně v organizační struktuře školy a k výraznému zlepšení materiálních podmínek (např. zateplení budov, výměna oken, nová střecha, rekonstrukce plynové kotelny, dovybavení všech tříd výškově stavitelným nábytkem)*
- *Úroveň vzdělávání se od poslední inspekční činnosti v MŠ nezměnila.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) ŠVP ZV a zaslání zprávy o odstranění,
- do 28. února 2015 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) ŠVP PV a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Rájec-Jestřebí, okres Blansko příspěvkové organizace města Rájec-Jestřebí ze dne 30. září 2009 včetně Dodatku č. 1 ze dne 20. června 2013
2. Potvrzení ve funkci ředitele č. j. 403/12 MERJ ze dne 14. března 2012
3. Osvědčení o absolvování funkčního studia II školského managementu pro řídicí pracovníky ve školství ze dne 6. června 2006
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení tisk ze dne 13. října 2014
5. M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2013 ze dne 9. října 2014
6. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2014 za pracoviště Školní 602 ze dne 8. října 2014 a za pracoviště 9. května 232 ze dne 7. října 2014
7. Výroční zpráva o činnosti ZŠ a MŠ Rájec-Jestřebí, okres Blansko ve školním roce 2012/2013, 2013/2014
8. Plán výchovného poradce 2014/2015 bez data
9. Plán činnosti Školního poradenského pracoviště bez data
10. Dokumentace žáků se SVP ve školním roce 2014/2015
11. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání pro školní rok 2014/2015 (53 kusů)
12. Rozhodnutí o přestupu v roce 2014/2015 (16 kusů)
13. Zápisy z pedagogické rady od 30. září 2010
14. Předmětové komise od školního roku 2012/2013 (počet kusů 9)
15. Zápisy z metodického sdružení od školního roku 2012/2013
16. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015

17. Vyhodnocování srovnávacích prověrek školní rok 2013/2014 (6 kusů)
18. Nápravná opatření k šetření stížnosti zákonného zástupce – září 2014
19. Školní řád, ze dne 30. srpna 2013, s účinností od 2. září 2013
20. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Daltonská škola pro život“ ze dne 1. září 2010 včetně Dodatku č. 1 č. j. ZŠMŠRJ 09/2013 ze dne 30. srpna 2013 s platností od 1. září 2013
21. Žákovská knížka žáků 2. – 9. ročníku, Deníček žáků 1. ročníku, vedené ve školním roce 2013/2014 (vzorek)
22. Školní matrika ve školním roce 2014/2015
23. Třídní knihy všech tříd se zápisy o poučení dětí a žáků ve školním roce 2014/2015
24. Řád školní družiny s účinností od 3. září 2007
25. Řád školní jídelny s účinností od 3. září 2007
26. Provozní řád venkovních hracích ploch MŠ od 1. září 2009
27. Řády odborných učeben bez data (9 kusů)
28. Provozní řád školního hřiště při ZŠ a MŠ Rájec – Jestřebí, okres Blansko (pro žáky a pracovníky školy) ze dne 12. září 2007
29. Provozní řád školního hřiště (pro mimoškolní uživatele) ze dne 12. září 2007
30. Provozní řád Základní a mateřské školy Rájec – Jestřebí za obě školy z roku 2007
31. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany žáků s účinností od 1. září 2007
32. Kniha úrazů založené 2 knihy od září 2009 (žáci a děti)
33. Zpráva o revizi elektrického zařízení číslo š16/12, š15/12, š14/12
34. Protokol o odborné technické kontrole č. 63/2014 ze dne 3. dubna 2014
35. Záznamy o úrazu (dítěte, žáka, studenta) pořadové číslo 14/2013/2014
36. Rozbor úrazovosti za školní rok 2013/2014 ze dne 25. srpna 2014 (26 úrazů)
37. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2013 - okamžik sestavení 13. února 2014 a za roky 2012 a 2011
38. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům ze dne 9. ledna 2014 a za roky 2012 a 2011
39. Hlavní kniha účtu – za rok 2013 sestava ze dne 8. října 2014 a za roky 2012 a 2011
40. Zápis ze zasedání školské rady ze dne 2. dubna 2014, 27. června 2012, 11. června 2012, 13. října 2011, 22. října 2010, 16. října 2009
41. Plán činnosti školy na školní rok 2014/2015 bez data
42. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2014/2015 ze dne 31. srpna 2014
43. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na ZŠ a MŠ Rájec – Jestřebí, Školní 446, na školní rok 2014/2015 ze dne 31. srpna 2014
44. Koncepce rozvoje ZŠ a MŠ Rájec – Jestřebí, okres Blansko do roku 2015 bez data
45. Školní řád, ze dne 16. října 2014, s účinností od 16. října 2014
46. Individuální vzdělávací plán žáka se SVP pro školní rok 2014/2015 (2 ks)
47. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Příroda – náš kamarád platný od 1. září 2008
48. Školní řád mateřské školy ze dne 30. března 2012, s platností od 1. dubna 2012, Školní řád mateřské školy s platností od 16. října 2014
49. Třídní vzdělávací program na školní rok 2014/2015 včetně hodnotících listů, Přehled docházky září a říjen 2014, Třídní kniha na školní rok 2014/2015 do data inspekce, Režim dne na školní rok 2014/2015, Uspořádání dne, seznam dětí na školní rok 2014/2015, Vnitřní řád mateřské školy, Pravidla soužití v mateřské škole, Prováděcí plán na daný školní rok, Záznamy o vývoji dítěte, Vstupní dotazník pro rodiče, Orientační záznamy o projevech dítěte
50. Evidenční list pro dítě v mateřské škole (školní matrika)

51. Pracovní doba pedagogických pracovníků, plány DVPP, pedagogických rad, materiálního zabezpečení a pořádaných akcí
52. Provozní řád Mateřské školy Rájec – Jestřebí ze dne 1. září 2014, Provozní řád venkovních hracích ploch MŠ platný od 1. září 2009 (2 ks)
53. Dokumentace individuálně integrovaného dítěte v MŠ pro školní rok 2014/2015
54. Doklady o dosaženém nejvyšším pedagogickém vzdělání všech pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2014/2015 a osvědčení z absolvovaných seminářů v rámci DVPP od školního roku 2012/2013 do data inspekce
55. Náplň práce vedoucí učitelky MŠ ze dne 1. března 2014
56. Směrnice ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte v mateřské škole účinná od 1. září 2009 a příloha Měsíční poplatek za školné v mateřské škole bez uvedení data
57. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole ze dne 1. ledna 2014
58. Žádost o povolení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy ze dne 3. ledna 2008, Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy č. j. 12/08
59. Zápis z hospitace od školního roku 2012/2013
60. Pedagogické a provozní porady od školního roku 2013/2014, Pedagogická rada od školního roku 2013/2014,
61. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Dohoda o rozsahu docházky do mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

<i>Titul, jméno, příjmení, funkce</i>	<i>Titul, jméno, příjmení</i>
Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka	<i>Mgr. Jana Vágnerová v. r.</i>
Mgr. Vojmír Křupka, školní inspektor	<i>Mgr. Vojmír Křupka v. r.</i>
Bc. Magda Kuchařová, školní inspektorka	<i>Bc. Magda Kuchařová v. r.</i>
PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka	<i>PaedDr. Hana Sedláčková v. r.</i>
Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka	<i>Mgr. Markéta Šustrová v. r.</i>
Ing. Hana Šarounová, kontrolní pracovnice	<i>Ing. Hana Šarounová v. r.</i>

V Brně 7. listopadu 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

<i>Titul, jméno, příjmení, funkce</i>	
Mgr. Jaroslav Brázda, ředitel školy	<i>Mgr. Jaroslav Brázda v. r.</i>

V Blansku 18. listopadu 2014